

Ħbieb,

Bhala pensjonant, xtaqt li nagħti il-kontribut tiegħi fuq din il *website* billi qiegħed innejji xi pariri u *tips* prattiċi fuq l-użu tal kompjuter. Xtaqt nilhaq lill dawk in-nies li għandhom il-prinċipji bażiċi tal PC. Lil dawk li jiehdu pjaċir u jgħaddu iż-żmien billi jużaw il *Facebook* u l *email* BISS u daqshekk, dawn il *hints* li se nagħti mhumiex għalihom.

L'OS(Operating System) li qiegħed nikteb dwara hija il-Windows 7.

Din id-darba pero, sa nikteb żewġ kelmiet dwar meta wieħed jew waħda jithajjaru jixtru kompjuter ġdid.

Il-lum il-ġurnata, it-teknoloġija fejn jidhlu l-kompjuters qegħda tinbidel bis-sieghat. Għalhekk xtaqt nagħti xi *tips* lill-dawk li jixtiequ jixtru kompjuter ġdid.

Naħseb, għall-anqas hekk qiegħed nisma, li l-flus fl-idejn qegħdin jongsu, in-nies għandhom anqas x'jonfqu u tal-ħwienet qegħdin ibiegħu anqas. Il-kompjuters mhumiex irħas, dawn jafu jiswew daqs *Television* jew *washing machine*. Għalhekk għandek toqgħod attent li l-kompjuter li tixtri jkun addattat għall-bżonnijiet tiegħek.

1). Tixtri *kompjuter*.

1. Jekk qiegħed tfittex kompjuter, mur ta l-anqas ħames ħwienet u ikkompara ftit prezzijiet ta' xi kompjuters. Ikkomparhom kollha u ara liema ħanut għandu l-aħjar offerta.

2. Fittex dawn il-kompjuters jew *laptops* fuq l-*internet* billi tpoġġi l-isem tal-kompjuter fil-google. Tista tidhol anke go *forums* u tara x'qegħdin jgħidu fuq dak il-kompjuter speċifiku. Din għanda tkun informazzjoni valida ħafna għax fuq l-*internet* in-nies jiktbu dak li jhossu liberalment.

3. Staqsi lil kull ħanut l-istess mistoqsijiet u ara x'takkwista mill-informazzjoni li jagħtuk. Hawnhekk tibda tinduna bill-kwalitajiet tal-prodott. Tista wkoll tikkuntattja lill-bejjieħ permezz ta' l e-bay u ssaqsieħ dak li tixtieq.

4. Jekk tixtri kompjuter irħis u taħseb li tingegħda bieħ għall ftit snin għoqod attent li tkun tista tapgrejdja l-memorja

u il *hard drive* biex iservik aktar fit-tul. Dawn it-tip ta' mistoqsijiet trid tgħamel lill tal-ħanut meta tkun qiegħed tfittex kompjuter addattat għalik.

2). Lill min tista tafda?.

Ogħhod attent meta jkollok bżonn xi parir minn għand xi-ħadd. Hawn ċertu nies li l-pariri li jagħtu ma jkunux tajbin biżżejjed. Mur għand tal-ħwienet u staqsi elf mistoqsija. Din hija l-unika triq biex titgħallem.

3). Meta tkun għand tal-ħanut.

1. Bħall ma ġa ktibt aktar il-fuq, ogħhod attent fiex tonfoq il-flus. Jekk tixtri kompjuter jew *laptop cheap* mhux bilfors ma jkunx ta' kwalita tajba pero jaf ikollu is-sistema qadima u jista jkun ukoll xi biċċa imbarazz illi lanqas biss ikun jiswa il-prezz immarkat. Tifhimnix ħazin, jiena ġieli xtrajt kompjuters bi prezz moderat ħafna pero dejjem qatt attent li l-prezz mitlub ikun jiswieħ. Kif tinduna li l kompjuter hu ta min jixtriħ?. Ir-risposta hija illi jekk inti fittixt u indagajt tajjeb ma għandekx għalfejn ma tixtriħx.

2. Jekk tixtri *laptop* li kien fl-armatura, tinsiex il *Power Pack* u itlob batterija ġdida. Ogħhod attent li jkollok il-garanzija peress li l-kompjuter jaf kien mixgħul 24 siegħa kuljum. Jiena ngħid għalija ma nasalx biex nixtri kompjuter li kien *display stock*. Ħafna klijenti jħobbu jbabsu, insomma jgħaddi minn ħafna idejn.

3. Jekk hu possibbli ixtri kompjuter li jkollu il *windows* CD miegħu jew għall anqas ikollu ir *recovery* CD. Aktar iva milli le din ir-*ricoverly* CD set tiġi bżonnha. Jekk lanqas ir-*recovery disk* ma jkollu, staqsi lill tal-ħanut biex jagħmillek waħda jew inkella tistax tagħmel waħda inti. Dejjem aħseb għall meta jinqala xi saram. Jekk ikollok din is CD tiffranka ħafna problemi bla bżonn.

4. Tip importanti hija biex ma tieħux parir mingħand dik il-persuna stess li trid tbiegħlek il-kompjuter. Din ma tkunx qegħda tgħidlek il-verita fuq kollox. Thallix lill min irid ibiegħlek jimlilek rasek b'ħafna kliem bombastiku biex jimpressjonak. Dan ma jgħoddx għall widnejk u taf titħawwad. Tal-ħanut ġieli jgħidlek biex jimpressjonak, dan il *laptop* jiswa

600 ewro pero jiena sa nagħtihuek għall 399 ewro. Kun ippreparat, ħafna jgħamluha din.

5. Għid lill tal-ħanut li inti qiegħed iddur il-ħwienet. Dan jirrealizza li inti mintiex beċċun.

6. Tqabbilx il-prodott u l-prezz biss, għati każ tal-garanzija u tat-tiswija (after sales service). Jekk tixtri kompjuter minn fuq l-*internet* dejjem iċċekkja jekk il-garanzija tkoprix spejjeż ta' *parts*, jew il-kompjuter sħieh jekk tuża il-posta. Biex tibgħat kompjuter bill-posta barra minn Malta iqumlek ħafna flus.

4. X'kompjuter nixtri?

Qabel tixtri kompjuter gdid ara li jkun addattat għall-użu tiegħek.

1. Għall-logħob.

Jekk għandek bżonn tixtri kompjuter biex tgħaddi siegħa żmien u toqgħod tilgħab xi logħoba għoqod attent x'kompjuter tixtri għax jiddependi ħafna x'logħob se tilgħab. Jekk inti sa tużaħ biex tilgħab logħob żgħir bħall ngħidu ahna xi *solitaire* jew xi logħob sempliċi ieħor, kompjuter komuni għandu jaqdik tajjeb. Mill-banda l-oħra jekk inti sa tuża il kompjuter biex tilgħab logħob kbir bħall *war games* u tużaħ ukoll għall *online gaming* allura f'dawn il-każi għandek bżonn *graphics card* addattata u CPU *fast*. L-*ispeed* tas-CPU huwa importanti ħafna fejn jidħol il-logħob. Għid lill tal-ħanut xi kwalita ta' logħob bi ħsiebek tilgħab biex jikkonfermalek li l-kompjuter huwa armat sewwa u addattat għall dan il-logħob. Ma naħsibx li tiegħu pjaċir illi tkun f'nofs xi logħba u l-kompjuter jikkraxxja. Is-soltu dan li jiġri.

2. Għall-offiċċju.

Jekk sa tixtri kompjuter għall-uffiċċju ma għandekx bżonn xi *speed* kbir u ħafna *power*. Per eżempju jekk inti tħobb tikteb l-ittri billi tuża il *Microsoft word*, tagħmel xi xogħol ta *spread sheets* u tibgħat xi *e-mails* ma għandek bżonn kompjuter kbir, b'*laptop* tinqeda tajjeb. Pero meta tibda teditja il *videos* u tuża programmi kbar bħall *Photoshop* u programmi simili hawnekk tibda tinduna li l-kompjuter jibda jisslowja u anki jista

jagħtik xi *errors* ukoll. Għall xogħol ta' uffiċċju u korrispondenza, kompjuter normali jaqdik tajjeb. Ftakar illi jekk tixtri kompjuter għall l-uffiċċju ma tistax jerġa jibdielek u tibda tużah għall loġhob kbir.

3. Għall student.

Dawn iż-żminijiet li qegħdin fihom mhux biżżejjed li student ikollu kompjuter jew *laptop* li jintuża f'uffiċċju. Il-lum l-istudenti qegħden jużaw il *Photoshop*, *Powerpoint*, programmi għall *video editing* u oħrajn. Għallhekk l-istudent illum irid ikollu *laptop* kapaċi biex jinqegħda aħjar. Veru, jiddependi x'kors qiegħed jistudja u tagħmel differenza. Għalhekk, aħsiba sew qabel tixri u qis li l-kompjuter li se tinvesti fieh hu addattat għalik.

4. Użu ta kulltant.

Jekk inti tuża il kompjuter okkażżjonalment jiġifieri tikteb xi ittra, tipprintja xi dokument u tibgħat xi *e-mail* ma għandekx bżonn kompjuter sofistikat (*top of the range.*) Kompjuter sempliċi huwa biżżejjed u jservik snin twal.

Il-lum sa nagħlaq hawn u sa kemm nerġa nikteb insellmilkom.

Saħħa...

John Felter.